

Daf Panorama

La Yéchiva Ohavet Toratêha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

BABA BATRA 154

דף קנד

- א. יביא המקבל ראיה בעדים או בקיום השטר.
 ב. רבה ורבי יוחנן בעדים, ריש לקיש בקיום השטר.
 ג. מכר בנכסי אביו ומת וערערו לומר קטן היה.
 ד. דברי הכל מודה בשטר שכתבו אי"צ לקיימו.

א. א, נחלקו במשנה כשנותן אומר שכיב מרע הייתי ואני חוזר במתנה והמקבל אומר בריא הייתי, לר"מ על הנותן להביא ראיה, ולחכמים על המקבל להביא ראיה.

ב, ופירש רב הונא שלחכמים יביא המקבל ראיה בעדים שהנותן היה בריא. דר"מ שאומר הנותן צריך להביא ראיה סובר כרבי נתן שהולך לפי המצב עכשיו, וכיון שהוא היום בריא יביא ראיה שהיה חולה. וחכמים כרבי יעקב שנותנים למוחזק (הוא הנותן) עד שהמוציא יביא ראיה.

ג, ורב הסדא פירש שלחכמים יביא המקבל ראיה בקיום השטר שהם סוברים מודה בשטר שכתבו צריך המקבל לקיימו שאם לא יקיים נאמן הנותן לערער על השטר (וכל שכן שעדים נאמנים לומר כתב ידינו הוא זה אבל אנוסים היינו וכו'). ור"מ סובר כיון שהודה הנותן שכתב את השטר נמצא השטר מקוים ואי"צ לקיימו יותר ואינו נאמן לערער ועליו (הנותן) להביא ראיה (ואפילו עדים אין נאמנים לפסול שטר שמודים שחתמו עליו).

[ד, וכן אמר רבה כרב הונא שצריך המקבל להביא ראיה בעדים כי הנותן מוחזק].

ב. וכמו כן נחלקו רבי יוחנן וריש לקיש שלרבי יוחנן צריך המקבל להביא ראיה בעדים להוציא מהנותן המוחזק, ולריש לקיש די לו שיקיים את השטר.

ג. והקשה רבי יוחנן לריש לקיש ממעשה שהיה באחד שמכר בנכסי אביו ומת, ובאו לקוחות להוציא מהיורשים וערערו היורשים לומר שהיה המוכר קטן ואין יכול למכור. ושאלו את רבי עקיבא אם מותר לבדקו אם יש לו סימנים וא"ל אסור לנוולו. ועוד, סימנים עשויים להשתנות לאחר מיתה. ומשמע שהיו צריכים להביא ראיה בעדים שהיה גדול ולא מצאו ובקשו לבדקו. שאם כריש לקיש די להם לקיים את השטר. ומתריך שהיו הנכסים כבר בחזקת הלקוחות והיורשים רצו להוציא מהם (ולבטל כוחו של שטר ובודאי לא לקיימו) וע"כ היו צריכים להביא עדים שהיה המוכר קטן ולא מצאו.

ד. א, אמר רבי יוחנן לדברי הכל מודה בשטר שכתבו אי"צ לקיימו, שאין נאמן לומר שטר אמנה היה (שלא נתת דמים והאמנתיך לתת לך שטר) וכדומה (ורק בעדים אמרו חכמים שנאמנים הם לפסול את השטר אע"פ שמודים שחתמו בו. ובני משפחה שערערו לומר קטן היה המוכר אין נאמנים לערער).

ב, והקשו הרי רבי יוחנן פירש במשנה שהמקבל צריך להביא ראיה בקיום השטר אע"פ שהנותן מודה שכתבו. ותירצו לפי רבי יוחנן יש להפוך את דעת ר"מ ורבנן במשנה שדעת חכמים שעל הנותן להביא ראיה ולר"מ על המקבל לקיים את השטר (וכן עדים נאמנים לפסול שטר שחתמו עליו), ונמצא שחכמים (שלהם קרא רבי יוחנן דברי הכל) סוברים שאי"צ לקיים את השטר. ולפי"ז רבי יוחנן הוא המפרש בהמוציא מחבירו עליו הראיה שצריך ראיה בקיום השטר (לר"מ) וריש לקיש אמר ראיה בעדים (הפוך מהנזכר בתחילת הסוגיא).

ג, וקושיית ר"י לריש לקיש לפי"ז היא שלשיטת ריש לקיש שאינו הופך במשנה את ר"מ וחכמים ונמצא שלחכמים נכסים בחזקת נותן והרי במעשה שערערו לומר שהמוכר היה קטן משמע שנכסים בחזקת לקוחות היו. ומתריך ר"ל שאין ערעור זה ערעור, דחזקה שלא היו העדים חותמים אם היה קטן. ולכך עמדו נכסים בחזקת לקוחות.

Rav Elisha Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés